

VWS-viering 50 jaar
Brugge, 22 maart 2012

(...)

Aan de basis van de Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers ligt een initiatief van Fernand Bonneure, van 1984 tot 2007 voorzitter en thans ere-voorzitter van de vereniging. In 1960 – hij was toen redactiesecretaris van uitgeverij Desclée de Brouwer – stelde hij de publicatie 'WERK 60' samen: een bloemlezing van twintig West-Vlaamse auteurs, waaronder Stijn Streuvels, Marcel Matthijs, Jozef Deleu, André Demedts, Lia Timmermans, Willy Spillebeen en nog zovele anderen. Over het opzet zei Bonneure later: 'Eind van de jaren vijftig nam ik het initiatief om binnen het Christelijk Vlaams Kunstenaarsverbond, waarvan ik medestichter was, een eigen ruime entiteit van West-Vlaamse schrijvers te laten functioneren met eigen activiteiten.' Het was de bedoeling een soortgelijke publicatie jaarlijks te hernemen, maar tussen droom en daad staan soms wel eens praktische bezwaren, zodat het bij die ene uitgave is gebleven.

Het jaar daarop, meer precies op 13 mei 1961, werd de Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers officieel gesticht. Jan Vercammen, medestichter en tot aan zijn overlijden in 1984 voorzitter van de VWS, schetste toen de mogelijkheden voor een actief verenigingsleven: *'Literaire manifestaties, huldigingen en vieringen, publicaties, vriendschappelijke samenkomsten, uitwisselingsbezoeken, contacten met de algemene Vereniging van Vlaamse letterkundigen.'*

Terublikkend op een halve eeuw werkzaamheid die onder de titel 'Panorama van de West-Vlaamse Letteren' in het dubbelnummer 205-251 van de reeks 'Cahiers' heel voortreffelijk in kaart werd gebracht door onze erevoorzitter, kan worden vastgesteld dat de VWS de oorspronkelijke doelstellingen altijd is blijven voor ogen houden.

Het fundament, meteen ook het bestaansrecht van de vereniging, is in de loop van de halve eeuw van haar bestaan, ongewijzigd gebleven: de literatuur in de provincie in haar meest uiteenlopende disciplines blijvend onder de aandacht brengen en alle auteurs de erkenning geven die ze verdienen. Die literatuur wordt ondertussen al meer dan 250 nummers lang op de voet gevolgd in de reeks cahiers die van start ging in 1966. Elk cahier biedt een mooie kennismaking met een West-Vlaamse publicist. In hun onderlinge samenhang vormen de cahiers de Bibliotheek van de West-Vlaamse Letteren. Niet alleen literatoren – van Ludo Abicht tot Peter Verhelst om maar eens de polen van het alfabet op te zoeken – werden opgenomen: ook wetenschappers, juristen, dialectologen, historici, taalkundigen en volkskundigen kwamen aan bod en zullen verder aan bod blijven komen. Soms half vergeten figuren, soms – en dit vooral sinds in 1977 werd afgestapt van het principe dat men minstens zestig jaar oud moest zijn om recht te hebben op een cahier – soms ook auteurs die mee het actuele letteren- en boekenlandschap inkleuren.

Heden en verleden, toen en nu vormen de creatieve bodem waarin de werking van de VWS wortelt. Het tastbare bewijs daarvan werd neergelegd in cahier 267 dat eind december 2011 verscheen als jubileumnummer naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan. Van 1961 tot 2011, van Jan Vercammen tot Sylvie Marie: 50 auteurs (in werkelijkheid zijn het er 51!!) die met een prozafragment, een flard theatertekst of een gedicht worden voorgesteld. Een inspirerend overzicht van een halve eeuw West-Vlaamse literatuur, geen geschiedenis ervan, maar een uitnodiging om het werk van de erin opgenomen auteurs verder te exploreren.

Met de cahiers en met andere initiatieven – ik verwijs hier naar het Lexicon van West-Vlaamse Schrijvers, een zesdelige uitgave die tussen 1984 en 1989 verscheen en thans, twintig jaar na voltooiing, volledig herwerkt en geactualiseerd wordt (deel 5 ervan verschijnt nu heel binnenkort) – met deze publicaties, met haar aanwezigheid op literaire manifestaties binnen de provincie, met de literaire ontmoetingen die op touw worden gezet bij het verschijnen van een nieuw cahier, blijft de Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers dynamisch en gedreven naar buiten treden.

Voor u, dames en heren, staat een fiere en gelukkige voorzitter. Toen Fernand Bonneure in 2007 besliste een stap opzij te zetten, heb ik niet lang getwijfeld toen mij de vraag werd gesteld zijn taak over te nemen. Vooreerst al omdat ik wist dat hij de vereniging verder met raad en daad wilde steunen en zo mee de verdere evolutie bepalen. En ten tweede omdat ik me zelf gesteund wist door een Raad van Bestuur die oog en oor heeft voor het reilen en zeilen van auteurs uit onze Provincie. Mijn dank gaat uit naar de leden van deze Raad van Bestuur: hun werkkraft, hun enthousiasme, hun inzet maken dat de VWS verder kan blijven functioneren.

Ik wil hier vandaag specifiek hulde brengen aan Raf Seys, lid van de Raad van Bestuur, die op zaterdag 25 februari in zijn geboortedorp Koekelare overleed. Raf stond mee aan de wieg van de VWS, hij was van 1965 tot 1982 redacteur van de cahiers, hij is de auteur van meerdere cahiers en tot ver buiten onze provincie gekend als de man die Käthe Kolwitz en haar Treurende Ouderpaar op het Duitse oorlogskerkhof van Vladslo de aandacht schonk die de beeldhouwster en haar werk verdienen. Ik wil deze viering van 50 jaar VWS graag in dankbare herinnering aan hem opdragen.

Dames en heren,

Met de Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers is elke West-Vlaamse auteur een beetje 'sant in eigen land'. De VWS is blij met de waardering die ze de schrijvers kan geven.

Dat onze vereniging de kaap van de halve eeuw heeft mogen nemen, dankt ze aan de steun van het West-Vlaamse Provinciebestuur. Van in de beginjaren was het de vereniging goedgezind. Ondertussen geniet de VWS van een formele erkenning als provinciale kunstenorganisatie, wat meteen een ferme slok op de borrel scheelt als het om de financiële ondersteuning gaat. Onze dank gaat ook uit naar de steden Kortrijk

en Brugge en enkele privé sponsors, zodat het financiële plaatje telkenjare weer kan blijven kloppen.

Graag dank ik ook, in naam van de Raad van Bestuur, de mensen van de Hoofdbibliotheek Biekorf die ons hier zo gastvrij ontvangen en van deze viering een mooi gebeuren weten te maken, tussen de boeken uiteraard, waar daar gaat het om.

Eén bedenking nog om af te sluiten: de VWS is 50 jaar oud, of beter: 50 jaar jong. Lezen, schrijven, publiceren stelt ons in de eenentwintigste eeuw voor nieuwe uitdagingen. De kerntaak van de VWS blijft de verdere uitwerking van de Bibliotheek van de West-Vlaamse Letteren. Die taak mag en zal nooit uit het oog worden verloren. Maar in een razendsnel evoluerende samenleving mag niet worden stilgestaan. Voor dit en de komende jaren blijft het de opdracht van de VWS zich OOK op de weg van de digitalisering verder te profileren. De aanzet is er: de website werd gecreëerd, de cahiers kunnen nu ook in gedigitaliseerde vorm worden ingekeken. Het ligt in onze bedoeling ook via dit kanaal de lezer verder te informeren over het West-Vlaamse boekenlandschap.

Dat landschap blijft intrigeren. Of, zoals Klaas Verplancke het schrijft in zijn bundel 'Wortels of de tijd die wachten heet':

Er is veel plaats / tussen hier en de wolken'.

Jooris van Hulle
voorzitter VWS